

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
A2018/00777/I
103 33 Stockholm

Yttrande över kompletterande PM till SOU 2018:22 – Ett socialt hållbart eget boende

Sammanfattning

Att asylsökande har en möjlighet att själva välja var man ska bo är i grunden positivt. Länsstyrelsen Gävleborg delar dock Mottagandeutredningens uppfattning att det är angeläget att försöka begränsa de negativa sociala konsekvenser som kan uppstå då asylsökande väljer att ordna eget boende. Däremot ställer sig Länsstyrelsen tveksam till om de förslagna åtgärderna skulle få önskade effekter. Förslagen kan vara komplicerade att genomföra och det saknas en tydlig konsekvensbedömning. I Länsstyrelsen Gävleborgs yttrande framhålls därför möjliga oönskade konsekvenser av de föreslagna åtgärderna.

Synpunkter på de förslag om eget boende som lämnas i Mottagandeutredningens betänkande (SOU 2018:22)

7.3 Ett värdigt och socialt hållbart eget boende

Länsstyrelsen Gävleborg anser att den modell för social prövning som presenteras är komplicerad och kan få oönskade konsekvenser. I förslaget anges att prövningen ska kunna göras endast i vissa kommuner med socioekonomiskt utsatta områden eller i kommuner som under kort tid haft ett stort mottagande av asylsökande. Länsstyrelsens uppfattning är att eget boende som kan medföra negativa sociala konsekvenser kan finnas i alla kommuner och i olika slags områden. Ska en social prövning göras borde därför alla i eget boende genomgå denna prövning.

Enligt förslaget ska Migrationsverket vara den myndighet som är beslutande i den sociala prövningen. Det är otydligt hur denna prövning ska gå till i praktiken och hur besluten ska kunna följas upp. Vad är praktiskt möjligt med tanke på att Migrationsverket idag inte finns representerade i alla regioner?

Länsstyrelsen ser problem med att definiera vad som är ordnade och socialt hållbara boenden. Kommer man att ställa samma krav på anläggningsboenden? Är det rimligt att ställa högre krav på eget boende än på andra boenden inom asylmottagandet? Ur ett diskrimineringsperspektiv är det också tveksamt att ställa dessa särskilda krav på en grupp när man inte ställer samma krav på socialt hållbara boenden när det gäller andra grupper som bosätter sig i utsatta områden.

Länsstyrelsen Gävleborg är också tveksam till om förslaget verkligen kommer att få den effekt som önskas. Kommer indragen dagersättning att vara ett tillräckligt starkt incitament? Eller kommer det att leda till en ytterligare försämrad situation om personer väljer att bo kvar utan ersättning från Migrationsverket? Likaså vet vi att det redan idag finns asylsökande som är registrerade på en adress, men som inte bor där. Genom den nu föreslagna modellen finns en uppenbar risk för att detta skulle öka.

13.8 Ett värdigt och socialt hållbart eget boende under asyltiden

Då förslaget och bedömningarna är identiska med det som presenteras under avsnitt 7.3 är också Länsstyrelsen Gävleborgs kommentarer desamma.

Synpunkter på de förslag som lämnas i kompletterande promemoria

4 En begränsning av rätten till dagersättning vid eget boende i områden med socioekonomiska utmaningar (områdesbegränsningar)

Länsstyrelsen Gävleborg avstyrker förslaget då man inte kommer att komma åt grundproblemet genom att göra begränsningar bara till vissa kommuner/områden. Eget boende som kan medföra negativa sociala konsekvenser kan finnas i alla kommuner och alla boenden i utsatta områden behöver inte per definition vara boenden som leder till negativa sociala konsekvenser. Ur ett individ- och barnperspektiv kan ett boende tillsammans med släkt eller nära vänner i ett av de utsatta områdena vara att föredra framför annat boende under asyltiden.

Som påpekats ovan (7.3) så finns frågetecknen om en indragen dagersättning är ett tillräckligt starkt incitament och att det finns en risk för att personer skriver sig på adresser som man inte bor på. På samma sätt som till förslaget i utredningen har Länsstyrelsen frågetecknen inför hur besluten i praktiken ska kunna följas upp.

5 Vilka områden med socioekonomiska utmaningar bör omfattas?

Det kommer att bli svårt att få en enhetlig bedömning mellan kommunerna av vilka utsatta områden som ska omfattas av begränsningen. Om förslaget genomförs ser därför Länsstyrelsen Gävleborg positivt på förslaget om att kommunerna bör samråda med Länsstyrelsen inför anmälningarna till Migrationsverket om vilka områden som ska omfattas. Med sina regionala nätverk och dialoger kring både bostads- och integrationsfrågor har Länsstyrelsen en viktig roll att fylla. För att säkerställa kvaliteten i bedömningarna och sträva efter enhetliga bedömningar bör Länsstyrelsens ansvar i detta uppdrag förtydligas och utvecklas ytterligare. Detta kommer dock att kräva en resursförstärkning.

Yttrandet har beslutats av landshövding Per Bill efter föredragning av integrationssamordnare Robert Larsson. I handläggningen har också enhetschef Patrik Havermann deltagit.

Per Bill
Landshövding

Robert Larsson
Integrationssamordnare

Denna handling är godkänd i Länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.

